

Předplatné:
čtvrtletně Kč 7.50
pololetně „ 14.50
celoročně „ 28.—

Do ciziny
čtvrtletně Kč 12.55
pololetně „ 24.50
celoročně „ 48.—

Reklama a platy
budí řízeny na admi-
nistraci „ČESKÉHO
ZÁPASU“, Praha II.,
Krakovská ulice č. 7.
Telefon 6288.

ČESKÝ ZÁPAS

Rukopisy a dopisy po-
slány buďte redakci
„Českého Zápasu“
Praha II., Krakovská
ulice číslo 7.
Knihkárna „Blahoslav“.
Telefon č. 6288.
Rukopisy se nevracejí.
Peníze splatné a žalo-
vatelné v Praze.

LIST NA OBRANU NÁBOŽENSKO-CÍRKEVNÍ SVOBODY NÁRODA ČESKOSLOVENSKÉHO.

Vychází týdně s datem čtvrttečným.

Oficiální orgán církve československé.

Vychází týdně s datem čtvrttečným

„Církevní absolutismus jest poduška světského, jeden s druhým stojí, jeden s druhým klesá“.

Havlíček: Epistoly Kutnohorské roku 1851.

Naše postyla.

Hodnocení hodnot a chtivost sensací.

(Matouš IV., 23—25.)

A procházel Jéžíš celou Galileji, uče v jejích synagogách a hlásaje radostnou zvěst o království (božím) a uzdravuje mezi lidem všelikou nemoc i neduh. A pověst o něm se roznesla po celé Syrii. Tam k němu dopravovali každého, komu něco bylo: lidi všelijak nemocné a trpící, posedlé, náměšičníky, ochrnutlé. A uzdravoval je. Proto šlo za ním mnoho zástupů z Galileje a z Desitíměstí, i z Jeruzaléma a Judska i ze Zajordání.

Jéžíšovo působení v Galileji bylo mravní: uvědomoval a pomáhal nešťastným. Počínal si jistě jako rozmyslný vychovatel, nenápadně, jemně; a není divu, že diváci hned nepostřehli účele jeho snah, že hned chtěli se popásti na efektech. Evangelista zachycuje dost, když praví, že Jéžíš učil ve shromážděních o svém království a zmírňoval lidská utrpení.

V Galileji se duševní bohatství Jéžíšovo úžasně zveličilo. Tam se mu nevtírá pokušitel s ilusími blahobyty, moci a slávy. Pojem království božího se mu rozzařuje mravním plapolem, nabývá jasně sociálního zabarvení. Jéžíš je přesvědčen, že zatím ve společnosti panuje zlo, čili podle tehdejších pojmů ďábel. Mocní vraždí pro-roky — právě horlivci Jan se má státi novou žertvou. Život kněží, (kteří byli povětšinou nevěreckými a smyslnými saducey), a mudrců (farizeové) jest výsměchem mravnosti a pravdě. Prostý člověk strádá neuvědoměním a všemi škodami i omyly z něho plynoucími: Jéžíše bolela jistě otrocká mysl lidu stejně, jako jeho neduhy a nemoce tělesné. Ty společenské bolesti mu byly následky zla a byl přesvědčen, že je lze odstraniti toliko dobrem. V jeho království zlo nemá místa. K odstranění zla musí ruku v ruce spolupůsobiti rozum i vůle.

Člověka jest naplniti novou teorií, kterou (na rozdíl od dosavadní výchovy) jest podpírati důslednou praxí dobra. Dobro pak zvítězí bez násilí, beze vzpour, zvítězí vývojem jako v přírodě.

Mimo to, na pouti Galileji zásobuje Jéžíš svého genia všemi těmi krásnými obrazy, podobnostmi, pozorovanými nejvíce z přírody; těch potom používal s jedinečnými úspěchy. Tam padá jeho vše zkoumající zrak na lány obilí pomíseného plevelem, tam žasne nad vývojovou mohutností hořčičného stromu, tam v prosté domácnosti pozoruje kvasný proces, jímž jest pronikáno a zušlechťováno těsto. Obdoby toho všeho nalézá ve světě duchovním; to vše žije v něm radostně přesvědčení o vítězství dobra.

Sebe zná jako bezelstného apoštola dobra citě v sobě takřka jeho ztělesnění;

má se proto právem za všemohoucího, anof *dobro vše zmáhá*. Vědomí nejrýzejšího synovství božího jej dokonale proniká.

S hlediska posluchačů a obdivovatelů ztrácí ovšem Jéžíš na této mravní velikosti. Ta všemohoucnost a synovství boží se chápaly trochu obhrouble, hmotařsky; právě tak celé to jeho království boží.

Lze se diviti, že tehdejší člověk viděl velikost Jéžíšovu ve vnějším efektu, v divotvorství? Že prahl přijmouti ho spíše jako senačního kouzelníka, než náboženského reformátora? Jen nebezpečný v zákonech psychologie a lidských dějin by se divil.

A jen povrchní myslitel by se posmíval starověkému přesvědčení o zázracích.

Což dnes se dostal lidský duch z toho ovzduší? Není člověk naladěný dosud hodně zázračnický? Což nezeje dnes v mnohé myslí propast mezi zjevy přirozenými a tak zvanými nadpřirozenými?*)

Nebudme přehnaně přísnými k starověku, dokud se nevypořádáme s dobou současnou, osvícenou...

A jaký podiv nad tím, že druhdy uchvacoval vnější efekt více, než sebe hlubší ideje?

I dnes lidé milují sensace a siláctví a podle nich hodnotí...

Kdo by měl domněni, že Jéžíš chtěl býti uznaným divotvorem, vinil by ho z malichernosti. Víme přece ze zkazky o pokušeních, jak ze své činnosti předem vyloučil pohnutku slavomamu. Jemu šlo o nezištné vítězství nad zlem, a jaká byla to nezištnost, patrně z toho, že se nehrozil osobních potup a potupného zmaru. Nebyl fanatikem ani blouznivcem. Býval napak znechucen velikášskou pověstí, která proti jeho vůli vznikala. Když prostnost viděla v jeho dobročinění či projevech cosi nadpřirozeného, zakazoval: „Nemluvte o tom!“ Jindy docela káral manii po zázracích. Nemohl ovšem zavázat lidem ústa, aby, pro úžas z nepochopení něčeho, před ním nevojali: „Uzdravil, vzkřísil, ďábla vymítl!“ A zvláště když svým vysokým slohem osmělil se říci před slabými duchy něco podobného, jako: „Tělo mé budete jísti, ve třech dnech vystavím vámi zbořený chrám, hory lze přenášeti,“ pak už teprve užaslá prostnost rozhlašovala: „Jest všemohoucí, nic mu není nemožným!“

Zmínili jsme se, že i dnes se „dějí zázraky“. A věříme, že takový novodobý zázrak je tím větší, čím jsme od něho dále a čím více se o něm mluví.

*) V první čtvrti dvacátého století dostaly se na světlo boží bez velikého protestu kulturního světa Římem schválené knihy o novodobých zázracích, o svatých i ďábelských zjevech. — Tisíce poutníků spěchají každoročně poklonit se krvi sv. Januaria, občas prý oživující. — Vědecký obor asistuje lurdským zázrakům a tajemně mlčí.

Každá pověst roste, jak se šíří. Na počátku války jsem se svěřil jen jedinému známému ze svého rodiště v pražském viaku, že jedu do Srbska (ves u Karlova Týna). Mám tam příbuzné. Jak mě překvapilo, když při návratu domů jsem se o sobě dověděl, že jsem padl na srbské frontě! Znalí dokonce podrobnosti a na kolik kusů jsem byl roztrhán při vyhození mostu.

Chtivost sensací, zvědavost, zveličování, nezodpovědné zpravodajství a chytráctví těch, kteří rádi budují moc i prospěch na lehkověrnosti a povrchnosti, to jsou ti výrobci zázraků dneška. Sběhu lidu lze docílit docela lehce a levně.

Budeme míti ještě příležitost viděti, jak se to mělo se zázraky druhdy. — ný.

Dvě promluvy.

I.

A. JANEŠ:

Slavnostní řeč při zřizování prvních biskupů ČCS dne 6. ledna 1925 v chrámě mikulášském Praha I.

„Věrnáť jest řeč, žádá-li kdo biskupství, žet výborné práce žádá.“ I. k Tim. 3. 1.

K významnému aktu, historicky důležitému, shromáždili jsme se dnes v této velebné svatyni. Církev československá uvéstí chce v úřad biskupský své řádně zvolené a státem potvrzené biskupy a tím klade vrcholný svorník organizační své budově. A děje se to při výročí pětiletého jejího trvání. Ano, v těchto dnech pět let jest tomu, co jsme se rozhodli pro duchovní samostatnost v naší osvobozené vlasti, pět let těžké a namáhavé práce, plné bojů, vítězství a úsilí a dnešní den nám praví, že nejtěžší kus práce šťastně vykonán; doba rašení, kvasu a hledání ve svém prvním stadiu s pomocí boží překonána a že nyní nastává nám doba klidnější, pozitivní práce. Již první sněm náš pověděl nám, že se vyjasnilo, že víme, co chceme a kam spějeme. A dnešní radostný den nám všem hlásá, že našli jsme sebe v naší slavné minulosti a tím, že sami ze sebe zřizujeme své biskupy, přimkli jsme se k naší české reformační tradici, která zachovala čistý svůj ráz vždy jen tehdy, když vytvořila ze svého náboženského citění své vlastní náboženské formy. Uvedu k tomu historické doklady. Pět let po mučnické smrti M. J. Husa — jak zvláštní to shoda s dnešním pětiletím — r. 1420 v měsíci září schází se náboženská obec Táboritů na Táboře a volí po způsobu první církve křesťanské ze svého středu kněze Mikuláše z Pelhřimova, bakaláře theologie, za svého biskupa, muže učeného a o první reformaci českou velezasloužilého a mučenníka této reformace, jenž život svůj po mnohém utrpení dokončil r. 1459 ve vězeních poděbradských. Táborité první v Čechách nehledali pro duchovní svůj řád posloupnosti apoštolské, historicky velmi pochybné, ale svépomocí vytvořili si řád duchovní vlastní. A když tato první česká reformace v bitvě u Lipan vlastními bratřími ochromena a rozředěná ka-lišnickými ubíjelo se neustálým kompromisováním s kurií římskou, oživená touha náboženské oprav-

dovosti tvoří skrze Jednotu českobratrskou novou půdu pro druhou epochu reformace české. A tu *podruhé* vidíme, kterak se vytváří vlastní, český duchovní řád na naší domácí půdě z vlastní náboženské myšlenky.

Čtu takto v Palackém, kn. XV. čl. 7.

„Po mnohém přemýšlení a skoumání bratři, prohlédavše i všeliké končiny světa, zdalibý kde našli církevní zřízení dle srdce i ducha svého, a trvavše prý dlouho na modlitbách a postech, aby zvěděli, byla-li k tomu vůle boží, umínili konečně odtrhnouti se od moci ouřadu papežova i od jeho kněžstva a způsobiti mezi sebou „řád podle zřízení první církve.“ Ve válkách roku 1467, dne nám neznámého, svolali se přední oudové z Čech i z Moravy, v počtu asi 70 osob, do vsi Lhotky nedaleko Rychnova, k hospodáři jménem Duchkovi, kterýž ani nevěděl, co u něho dítí se mělo. Po modlitbách mnohých, vedením kněze Michala, faráře žamberského, vyvoleno 9 mužů ze spolka, kteří jmíni byli za nejdůstojnější, a zhotoveno 12 losů, 9 prázdných a 3 slovem jest poznamenané; mládeneček Prokop jménem, nevědoucí oč se jednalo, vytahoval lístky a rozdával je těm devíti, z nichžto na 3, Matěje z Kunvaldu, Tůmu z Přelouče a Eliáše, mlynáře z Chřenkova, padlo volení skrze ono „jest“. Ti potom představení jednomu knězi Římského svěcení a druhému Valdenskému, kterýž mezi svými byl nejstarší, aby „skrze vzkládání rukou podle řádu první církve a zprávy apoštolské“ potvrzení byli od nich; „i stalo se potvrzení všem třem s modlitbami, a také i jednomu z nich, aby první místo držel v ouřadu kněžství.“

Tento nový řád duchovní, nemající posloupnosti apoštolské a ani po ní netoužící, osvědčil se ve vlastech našich měrou převýšnou a vypučel z něho znamenití duchovní i biskupové — třeba jen jmenovati br. Lukáše, Blahoslava a Jana Amose Komenského.

A dnes po třetí ve vlasti naší zřizuje se v nové církvi československé nový duchovní řád bez tak zvané posloupnosti apoštolské. I u nás bylo všelijaké hledání a tápání — říkali jsme tomu orientace. Zápasilo se mezi orientací východní a západní a byly to trapné doby nejistoty, nejasnění, které zmítaly lodíčkou církve z prava na levo a opačně. Ale probíjovali jsme se z toho a dospěli jsme k tomu přesvědčení, které jsem od počátku hájil, že církev československá, jako pokračovatelka náboženské české reformace, zvoliti si musí orientaci českou a rozhodnouti se ku zřízení biskupů a kněží ze svého středu a ze své moci.

A jest to jen nutný důsledek správného chápání řádu duchovenského v církvi. Duchovenstvo musí vyrůstati z kořene stromu církve. Je-li církev v zásadách pokroková, nemůže míti formy konservativní, poněvadž tyto formy nesnesly by nového obsahu. Neboť obláci církev pokrokovou do forem, třeba jinak pro stáří účtyhodných, znamenalo by zneuctíti tyto formy, poněvadž zůstaly by prázdnými, bez ducha. Nenalévá se víno do sudů starých, stářím zpuchřelých, ale je třeba sudů nových. A proto jsme se, když jsme si jasně uvědomili, co chceme a po čem toužíme, odřekli náklonu na západ i východ a odhodlali se pokračovati v tom, co započali naši předkové a co bylo protireformací přerušeno. Zřizujeme dnes své biskupy. Čím jest nám řád biskupský? Nám jest řád biskupský správní zřízení, které udržuje kázeň vnitřní a představuje církev na venek. My nechceme dnes dáti biskupům svým žádné magické moci, my nestavíme je mezi sebe a Boha, ale chceme, aby byli první mezi bratřími a aby se starali o svatou kázeň v církvi, která je základem všeho pořádku a trvání církve, a aby církev před státem a veřejností řádně reprezentovali.

Nám značí apoštolskost mravní dokonalost, kterou se stkvěli ti první následovníci Kristovi a víme, že přechází na každého člověka, kdo žije jako žili apoštolové, tedy i na naše biskupy pokud mravní život jejich bude odleskem zákona božího jak se jevil v Kristu a apoštolech. Biskup jest nám první mezi bratřími, ale též jen bratr; jest první a tato okolnost zdůrazňuje tu jeho ohromnou povinnost a zodpovědnost, že jako první má všem

ostatním dobrým příkladem předcházet. Jeho hodnost nesmí být pláštěm vnitřní mravní nehostinnosti, ale tím více ukazuje, když byl nehostinný, že na tom místě jako první setrvatí nesmí. Naše církev demokratická nesnese a nestrpí hierarchů zpupných, usurpátorů moci boží nad dušemi lidskými. Na druhé straně jsme si toho dobře vědomi, že církev jako každá společnost potřebuje moudré kázně. A k té se zavazujeme my, bratři a sestry, když jsme si své biskupy zvolili. A ta kázeň zejména u nás, mladé to náboženské společnosti musí býti dokonalá. Na nás, náš vývoj, na naše mravy a život, na naše počínání v církvi, hledí široká veřejnost uvnitř hranic našeho státu i za hranicemi. Dle našeho života, dle naší mravní ukáznutosti posuzují nás přátelé i nepřátelé. Proto kdo z nás miluje církve naší, musí si toho býti dobře vědom, že musí církevní kázní se podrobiti, musí býti oddaným bratrem a sestrou svého biskupa. My jsme si toho, bratři biskupové, vědomi, že berete na sebe těžký úkol, ale spolu výbornou práci, jak praví apoštol: Věrnát jest řeč, že kdo biskupství žádá, že výborné práce žádá. Váš úřad jest a bude jen práce, práce tuhá, práce, za níž mnohdy jen nevědek sklídíte, ale přes to pravím, práce výborná. Práce pro povznesení duší lidských, práce pro království boží. Bude vám z bible čteno, jakými býti máte. Jsou to slova apoštola Pavla, vedle Krista nejlepšího pastoralisty křesťanského. Bude vám naznačeno, jakými bratry máte býti, jaký má býti poměr mezi biskupem a jeho diecézany a já k tomu dodávám: Buďte nejen bratry, ale i láskyplnými otci. Bratři se mezi sebou dosti často znesnadní, poškorpi — otcové mají děti své i přes jejich chyby milovati a v lásce a s láskou i kárati je, kdy chybili.

Doufáme všichni, že práce vaše mezi námi, jako byla již po 5 let, bude i nadále výborná. A jestliže tu a tam leccos chybělo naší práci, prosím vás, pro tu naši drahou církev, zdokonalte to, aby ta kvalifikace naší činnosti i u přísných kritiků byla výborná.

A na konec ještě o jednu věc vás prosím, bratři moji. Naše církev jest církví národní a vy jste vůdci této národní církve. Zůstaňte do posledního dechu oddáni naší drahé vlasti, milujte tu matku naši, která nás zrodila, československou republiku. Nebýti jí, nestáli jsme tu ani my. Pracujte v církvi i mimo církev o rozkvět republiky a až půjdete — dle možnosti budiž to co nejdříve — jako biskupové v úřad svůj řádně uvedení složit poklonu hlavě státu, panu prezidentu Masarykovi, tlumočte mu jménem svým i naším, že blaho republiky bylo, jest a bude naším nejvyšším zákonem.

Amen.

II.

J. SKALICKÝ:

Promluva o primici br. Karla Salfického v Husově sboru v Č. Budějovicích dne 11. ledna t. r.

Dnes slaví naše náboženská obec zvláštní intimní slavnost. Před několika dny byli v Praze posvěceni na kněžství první bohoslovci a absolventi Husovy fakulty a mezi nimi i náš výpomocný duchovní br. Salfický, který dnes má svou primici — první bohoslužbu.

Při této příležitosti vzpomínám si na svou vlastní primici a na svůj kněžský život. Studoval jsem bohosloví v Č. Budějovicích a jistě mnohé z vás jsem tu potkával a nepomyslil jsem si nikdy, že budu vám tak blízce duší svou, že budu vašim duchovním bratrem. Při své primici prosil jsem Boha o sílu a pomoc, abych mohl býti dobrým českým knězem, abych mohl něčím přispět k povznesení toho lidu, z jehož středu jsem vyšel a s nímž jsem vždy cítil všechny jeho radosti i bolesti.

Vy, bratři a sestry, snad to těžko pochopíte, když vám řeknu, že každý upřímně cítící český kněz nesnadno mohl dostat svému úkolu. Proč? Mívali jsme biskupy zde v Čechách, kteří nejen

že česky necítili, ale ani se dobře česky nenaučili; náš národ utlačovaný politicky a hospodářsky vyssávaný neměl ani té útěchy, jaká sílila Poláky nebo Iry, kteří měli své pastýře z vlastní krve. Takový biskup Jirsík — blahé paměti — nebo chorvatský Strossmayer, ti byli vzácností, a jejich jmenování ve skutečnosti bylo vlastně omylem.

Proto si vysvětlíte, že po celou dobu války jste neslyšeli v kostelích slova obrany pro český národ — ba naopak: my jsme byli nuceni modliti se za vítězství zbraní svých nepřátel. A tu český kněz trpěl, musel duševně trpět, protože jednal proti svému přesvědčení, proti svému svědomí. A když po 300leté porobě dopracoval se národ náš samostatnosti, tu se hlásilo i nižší české kněžstvo o svou svobodu, hlásilo se o osvobození očeja církevního. Ale tu kněžstvo podlehl, leč ne všickni. Ti, kteří znali duši českého lidu a kteří věděli, že národ náš dosud nezapomněl svých otců a matek a že je připraven svrhnout jeho cizí, ti kněží vstoupili do řad církve národní — do československé církve. A tak jsem přišel i já k vám a dnes po několika letech vzpomínám vás všech s láskou i těch všech, které jsem vyprovodil na jejich poslední cestě.

Dnes stojí před vámi jiný duchovní bratr, také kněz, ale mnohem šťastnější než jsme byli my. Proto je šťastnější, protože může nejen cítit, ale hlasitě říci všem: „Já jsem kněz československý, já jsem český kněz.“

Pravda, že spása člověka nezávisí ani na církvi ani na farářích — vždyť k Bohu se nejde skrze farní dveře — spása je v Kristu.

A toho Krista čistého, pokorného, láskyplného hlásat českému člověku, to bude tvým prvním úkolem, bratře Salfický!

Najdeš tu půdu dobrou, vždyť lid náš dosud nezapomněl na svou duši českou, na víru dávných otců a matek, na tu vznešenou mravouku Páně, která nám ústy našeho Mistra Jana byla hlášána.

Budeš kazatelem, ale kázati musíš hlavně svým životem, neboť to jest jediné kázání, které nese dobré ovoce. Tak činil i Ježíš, tvůj jediný Pán.

Jsi služebníkem Božím, ale budeš jím potud, pokud lidem budeš sloužit. Neboť sloužit bližnímu, to je ta pravá bohoslužba, kterou hlásal Kristus. Kalich poneseš na svých prsech — ten kalich znamená obět. Ježíš nepřišel, aby Mu sloužili, nýbrž aby On sám posloužil člověčenstvu. To je smysl našeho husitského kalicha a já jako tvůj starší bratr tě dnes prosím, o tvé primici, abys na to nikdy nezapomněl, abys bez ohledu na sociální postavení sloužil každému a zvláště těm, kdož trpí a nešťastní jsou v tomto životě.

Buď snášenlivý jako bratr ke každému, vždyť Kristus nikdy nedolomil třtiny nalomené, neshasl knot dohořívající, ale vždycky pomáhal a všecky miloval.

Neboj se života, vždyť i Bůh je život! A najdeš-li na své cestě nepochopení, zášť a snad i nepřátelství, pamatuj, že jsi uředníkem Toho, jejíž zášť na kříž přivedla.

Ale to vše v dnešní den i v dalším tvém životě buď ti vzdáno! My ti všichni — a jistě budu mluvit jménem všech a celé naší náboženské obce — přejeme štěstí v tvém kněžském životě, přejeme ti i zdraví v tvém povolání a hojnost síly od Boha.

—a.

Všetkým příslušníkom cirkve československej na Slovensku!

Rada starších ČČS v Bratislave, aby mohla čo možno dokonale splniť mnohé a naliehavé úkoly, ktoré na seba vzala, žiada spoluprácu všetkých príslušníkov tunajšej náboženskej obce a uisťujúc sama svojou najlepšou snahou pracovať pre rozvoj tunajšej obce a Cirkve československej na Slovensku vobec, očakáva od každého brata a sestry náležité pochopenie a účasť.

1. Snažíme sa získať evidenciu všetkých príslušníkov žijúcich v Bratislave i v ostatných častiach Slovenska a ukladáme Vám preto za povinnosť, aby ste svojich známych príslušníkov ČČS tu žijúcich na nás upozornili a nám odovzdali jejich soznam s adresami (na bohoslužbách, Telocvičná ul. 11 alebo zaslali duchovnému správcovi bratovi R. Biringerovi, Mýtna ul. 32 medzipatro 4.)

Kto nemá dosavád našu legitimáciu, nech si ju žiada od Rady starších touto formou:

„Žiadam o vystavenie členskej legitimácie náboženskej obce ČČS v Bratislave pre:

Meno . . . . .
Povolanie . . . . .
Stav (slob. ženatý) . . . . .
Narodený dňa . . . . .
v . . . . .
okres . . . . .
Krstený na fare v . . . . .
okres . . . . .
Príslušný do . . . . .
pol. okres . . . . .
Kde a kedy prestúpil do ČČS? (Doklad!) . . . . .
Dňa . . . . . 192 . . . . .

Čítaný podpis a presná adresa.

2. Vo schodzke Rady starších konanej dňa 14. ledna t. r. bolo usnesené zriadiť pri tunajšej náb. obci tieto odbory:

a) Odbor zábavne vzdelávaci (charitatívny) s úkolom poriadat divadelné predstavenia, vhodné zábavy, večierky zábavné a vzdelávacie, prednášky, oslavy a iné. Zvláštny zreteľ budeme venovať zúslachujúcim, zábavným a poučným akciám pre našu mládež. Účelom odboru je: vzájomným soznamovaním všetkých našich bratov a sestier (pri hore uvedených príležitostiach) docieľiť opravdového bratského priateľstva, povznášať detky našich príslušníkov a naposledy aj prišpeľ náb. obci finančne.

b) Odbor organizačný, ktorého úkolom má byť zdokonaľenie správy obce a rozširovanie cirkve československej na Slovensku.

Práce v oboch odborech môžu sa zúčastniť sestry i bratia dl'a svojich schopností a záľuby. Členstvo v odbore charitatívnom je dobrovoľne a vzniká prostým prihlásením sa u jednatel'a Rady starších: brata Procházky. O hojné členstvo v odbore charitatívnom prosíme zvlášte všetky naše sestry, ďalej bratov zpevákov, hudbníkov, div. ochotníkov a iných.

3. Nech splní každý svoju povinnosť iež odbieraním úradného orgánu ČČS „Českého Zápasu“, Praha II., Krakovská 7. Predplatné Kč 14.50 polročne, Kč 28.— ročne možno složiť tiež u Rady starších. Toutou pomerne nepatrnou obetou získate sebe a svojej rodine ušlechtilé a zaujímavé čítanie, všetky informácie ohľadne našej cirkve, prospejete dobrej veci a usnadníte prácu predstaviteľom tunajšej náb. obce, od ktorej sa zaiste aj Vy budete niekedy dožadovať nejakej služby.

4. Všetky dotazy, zprávy, pokyny a informácie, ktoré môžu príslušníkov ČČS zaujímať prosíme na adresu: „Duchovná správa Cirkve československej“ v Bratislave, Mýtna ul. 32 medzipatro 4, a už vopred vzdávame za ne srdečnú vďaku.

V Bratislave, v lednu 1925.

S bratským pozdravom
Rada starších cirkve československej
v Bratislave.

Predmluva k Biblické čítance.*)

Náboženský život, ktorý probouzí se od převratu v národě československém, potřebuje starých náboženských zkušeností.

Těch je nejvíce zapsáno v bibli.

Bible je základním východiskem veškeré naší kultury, které říká se křesťanská.

Naše kultura není však jenom čistě křesťanská. Naopak je křesťanského v ní dosti málo. Mnohem více prvků naší kultury vedle sporých zásad evandělia Kristova pochází z nábožensko-kulturních názorů starozákonních židovských a z příměsků t. zv. pohanské filosofie, zejména perské a řecké.

Církev československá však běže si za úkol naplniti současné poznání vědecké a snažení mravní, tedy současný život duchem Kristovým, oprostěným od cizích příměsků nesourodých, ať pocházejí z doby před Kristem nebo po Kristu.

Kristus sám nezamítal všech náboženských zkušeností dob minulých říkávaje: „Já nepřišel zákona zrušit, nýbrž naplnit,“ to jest doplnit a splnit životem.

Chceme-li tedy vniknouti v ducha náboženství Kristova, musíme seznámiti se s náboženskými zkušenostmi předchozími, které on přejal a na kterých stavěl dále. Ony obsaženy jsou hlavně v biblických knihách Starého zákona.

Náboženské poznatky a zkušenosti starozákonní musíme promítnouti duchem náboženství Kristova, porovnat s ním a v jednotlivostech revidovati.

Tomu sloužiti má také tato biblická čítanka díl I.: „Starý zákon“.

Do obsahu jeho pojatý jsou nejznámější postavy a události, ne vždycky jako vzorné postavy náboženské, nýbrž mnohdy i jako příklady odstrašující.

Zvláštní pozornost věnována prorokům; neboť v jejich naukách a knihách jsou ponejvíce zachyceny ony myšlenky, z kterých vyvíjel se náboženský duch vyjádřený evanděliem Kristovým, tak jako právě u nich zase lze nalézt původ náboženských názorů duchu Kristovu zcela odporných a s ním dodnes bojujících i v samých církvích a náboženských společnostech jiných.

Význam proroků starozákonních, v našem náboženském životě dost přezíraných, osvětlila nově dobrá kniha „Proci“ od p. Jindřicha Schillera (1921 v Praze), jejíž poznatků a historických oprav bylo dbáno v Čítance.

Výňatky biblického textu uvedeny jsou v Čítance ponejvíce ve verších ležatým písmem a to překladem nově upraveným tak, aby vynikl spíš pravděpodobný původní smysl jeho, nepodléhající úpravě a výkladu potomního t. zv. dějinného křesťanství, které není totožné s křesťanstvím Kristovým.

Bájeslovné náboženské zkazky starozákonní zařazeny v Čítance až na konec.

Čítanka starozákonní vychází s přáním, aby záhy dočkala se svého pokračování a doplnění čítankou Nového zákona Kristova a další čítankou tak zvaného dějinného křesťanství počínaje od doby apoštolské.

V Praze, k vánocům 1924.

K. Farský.

*) Otiskujeme dnes úvodní slovo patriarchy br. Dr. Farského k jeho právě vyšlé Čítance. Ke knize se přirozeně vrátíme. Zatím tento náčrt programu sloužíž jako první informace o této, tak dychtivě očekávané knize. Očekávané nejen malými a bratry učiteli.

Br. Dr. FARSKÉHO ZPĚVNÍK

v celoplátěné vazbě (bez not) Kč 6.—
v celokožené „ (červené) „ 18.—

Objednejte v knihkupectví Tisk. a naklad. družstva ČČS, Praha II., Krakovská 7.

Poznámka: Příručku pro duchovní za Kč 30.— expeduje diecézní rada, Vinohrady.

K otázce palestýnské.

Na sklonku minulého ročníku jsme přinesli stručný informační článek o poměrech v Palestýně, kde noví židovští kolonisté narážejí na neústupnost římské církve a její představitelů. Uvedli jsme tam i dvě jména — českého učitele *Miliče* a geologa *Petrboka* — kteří loňského roku poznali tamní poměry a u nás pak o nich přednášeli a psali. Přiznáváme, že právě jejich svědectví byla pro nás směrodatná a přesvědčující. Jako dodatek k onomu stručnému článku (který, mimochodem poznamenáno, jde světovým sionistickým tiskem jako svědectví objektivnosti ČČS vůči sionismu) otiskujeme dnes z Petrbokova článku „Svatou Zemi r. 1924“ („Čes. Slovo“ dne 25. pros. m. r.) část líčící jeho styk se židovskými kolonisty. Petrbok píše:

Orthodoxní Židé Palestýny jsou ovšem dnes anachronismem ve svých placatých, chlupatých a ošklivých čepicích, dlouhých, šosatých a pestrých sametových kaftanech, ale oni to byli přece jenom ti, kdo zachovali tradici svého národa až dodnes, kdy ovšem nastupují po nich jiní, smělí, prostí a pravdiví, chudí a mravní *průkopníci* čili *chaluvcové*. Mají radost ze života, mají radost ze svého narození, učí se na 1900 let mrtvou svoji mateřtinu ve všech kontinentech současně a sem pak se scházejí jako bratři jedné řeči, jednoho národa.

Jsou proti orthodoxním a bezpáteřným assimilantům, odporným svou ponížeností a svou assimilantskou prodejností.

A právě tito assimilanti to jsou, kteří za Maďarska dělali Maďarům Maďary, kteří se nabízejí a na kterých se chce, aby dnes na Slovensku dělali Slováci, oni to jsou, kteří nejvíce štvou proti hebrejskému (sionistickému) gymnasiu v Mukačevu, ač obecné školy hebrejské sionistické tam jsou.

A přece jedině volný, svobodný národ může žít s druhými rovnocenně, sdružit se s nimi v aktivní práci a přestat býti assimilantským, nenáviděným parazitem. Proto židovští sionisté nepřicházejí si naříkat ke zdi chrámu.

Oni již nehledají spásy *mimo sebe*, ale ve *sdružené práci*. Oni nejsou již *melancholickými nešťastníky*, kteří v *talmudu* a *jiných knihách hledají smysl života a vlastní život*.

Oni život a smysl jeho hledají v *aktivní práci* a místo truchlivých melodií u zdi, která nikdy nevyroste a nedá národu jejich samostatnost, vysušují malarické močály, zavodňují vyprahlé stepi, vysazují stromy v zahrady a lesy, staví silnice, budují města, zakládají osady v těžké 16hodinné práci denní za slunečního úpalu až 72 stupňů Celsia, umírají při tom nemocemi, únavou, ale vše s jásavou písní na rtu, s rozradostněným okem. Je-li třeba, semknou se i do obranných řad a za životy svých dětí a žen dávají životy svoje.

To je pak ovšem nová Palestýna, nová Svatá země, která jednou bude žirnou vlastí a dobrým domovem jejich... A proto nenastupují tady do práce a zápasu vybudování tohoto domova jako jednotlivci, ale jako skupiny, kolektivní družstva, žijící přísnou monogamií bez prostituce, alkoholu, namnoze vegetářsky v komunistických, ale nepolitických osadách čili kvucách dělnických. Odstranili mezi sebou peníze i všechny soukromý majetek. Jsou jedinou rodinou, jediným bratrstvím, krásní ve své čistotě, vřidnosti a pohostinství.

Není u nich bakšise! A právě ti v Galilei usku-tečňují zase i pro dnešek nové hodnoty sociální, jako před 1900 lety hlásal tamže filosof chudých:

Jéžíš, popravený soldateskou a velekněží roku 33. a popravený i dnes denně každou válkou, každou vraždou, každou ve. kou společenskou krádeží a nadvládou a přepychem soukromého majetku.

A hle: žádný boháč, žádný císař, ani velekněz nestal se učitelem milionů, ale chudý a popravený Jéžíš.

*

Uveřejňujeme zámyslně delší partii z Petr-bokova svědectví o palestinských sionistech, poně-vadž papežská kurie se chystá bojovně proti nim. A stará pravda učí, že to, proti čemu se postavil Řím, nebylo nikdy špatným. Budou tedy asi noví palestýnští kolonisté dobří i dle svědectví Petr-bokova i dle nenávisti Říma...

Bez názvu.

„Dne 16. listopadu vysvěcena byla nová budova katolického gymnasia a semináře v Bubnech s velkou okázalostí. Řečníci (byl mezi nimi i arcibiskup dr. Kordač) nazvali tuto událost historickou a zdůraznili její vliv na budoucí dějiny našeho národa. Seminář i gymnasium odevzdáno bylo potom ve správu osvědčeným vychovatelům řádu Tovaryšstva Ježíšova.“ (Z referátu „Čecha“ ze 17. listopadu.)

*

„Tím, čím byli v XVI. století jesuité, tím jsou nyní lidovci a hlavně katolická inteligence.“

„Pražský Večerník“ ze 17. listopadu.

*

„Doba jesuitů jest dobou nejhlubšího úpadku národa českého, vzdělanosti národu i snažení vědeckého v Čechách. Jesuité vložili ducha národa českého v staletý hrob...“ W. W. Tomek, český historik, dobrý katolík a konservativce.

Pijáctví

v jakékoli míře a formě je choroba strašná, ve svých hrůzných následcích nedosti doceněná, ničící jednotlivce i celek — rodinu a národ — tělesně i duševně, rozumově i mravně.

Piják jest člověk nešťastný. Utápi v alkoholu celou svoji bytost, své myšlenky a ideály, veškeré radosti, které skýtá život. Ničí své zdraví, ničí finančně i mravně svoji rodinu a prokletí své vášně přenáší na potomstvo. Piján

jest úplným otrokem strašného démona alkoholismu, je to slaboch, který ztrácí zcela vůli nad sebou samým. Nemá žádných mravních zásad a žije jen nízkými pudry, vyvolanými strašným parotikem alkoholu. Má jedinou myšlenku: „Pít a opít se!“ A této myšlence podřizuje celou svoji vůli, i kdyby měl jít přes útrapy a slzy svých nejbližších, i kdyby měl jít třeba přes mrtvoly.

Jedinec podlehlý nemoci alkoholismu neustoupí před ničím. Otec piják prodá synovi učebné knihy, aby za ně — koupil kořalku. Matka alkoholička prodá vlastní krev — dceru, za — alkohol. Otec rodiny — je-li hodným ještě tak se zvát — prodá matkou vydržený bochník chleba, aby — koupil zoutalé zapomenutí — alkohol, kořalku...

Alkohol je typickým průvodcem kulturní zaostalosti. Procenta analfabetů a procenta krčem a kořalen (na každých 1000 obyvatelů) jdou družně spolu. Hmotná a duševní bída jsou nejživnější půdou pro epidemii alkoholismu.

Br. Dra Farského:

Biblická čítanka

(Starý zákon).

Cena Kč 10.—, poštou Kč 10-80.

právě vyšla.

Kniha nejen pro vyšší obecné, pro měšťanské a střední školy, ale pro každého pokrokového člověka, kterou každý příslušník ČČS čísti musí a pro rodinu mítí má.

Péro nad jiné povolané podává jasný výklad četných „zátrak“ starého zákona přirozeným způsobem. Poprvé vědecké poznatky a náboženství kráčí ruku v ruce a činí knihu neobyčejně zajímavou pro každého.

V komisi

v knihupectví Tisk. a naklad. družstvo ČČS, Praha II., Krakovská 7.

„Žádné náboženské vyznání nemůže se opírat o rameno světské moci a spravedlnosti, nýbrž musí sílu svého přesvědčení a ideálů podepřít svou mravní hodnotou a dokázatelnou pravdou.“

R. G. Ingersoll, americký myslitel.

Organisační zprávy.

Náboženské obce, odbory a sdružení žádáme, aby vždy včas oznamovaly své akce (schůze, divadla, přednášky a pod.). Rádi bychom, aby tato rubrika byla co nejúplnějším obrazem naší práce. Rukopisy do pondělí večer.

* Ústřední legitimace církevní v úpravě velmi vkusné, elegantní a velmi trvanlivé, takže stačí na 6 let, zaslány budou veškerým radám starším na ukázkou v nejbližších dnech.

Úředníkům vysokoškolským a středoškolským gymnasiistům! Československá církev přijme v nejbližší době větší počet mladších duchovních, svobodných i ženatých. Podle státních zákonů i církevní ústavy jest přípustno studijní dobu bohosloveckou zkrátit z ohledu na jiná studia vykonaná nebo na jinou praxi. Bližší informace podá ochotně každá duchovní správa ČČS. Podrobnosti v kanceláři Ústřední rady, Praha-Vinohrady, Šmilovského 8.

Všem náboženským obcím Velké Prahy. Dne 21. února uspořádáme v Nár. divadle představení „Bílá Hora“ od Dr. A. Dvořáka ve prospěch studijního fondu Dr. Farského a pensijního fondu duchovenstva. Předprodej lístků na farním úřadě ČČS v Kostečné ul. Po lístcích je značná poptávka. Pospěšte si, než budou rozzebrány.

Náboženská obec Praha I.—VI. koná řádnou valnou hromadu ve čtvrtek dne 12. února t. r. v sále „Pražského Hlaholu“ na Riegrově nábřeží Praha II., o půl sedmé hod. več. Pořad: 1. Čtení protokolu poslední valné hromady. 2. Zprávy funkcionářů, duchovní správy a školská. 3. Schválení rozpočtu na rok 1925. 4. Stanovení zvýšeného příspěvku církevní daně. 5. Schválení rozdělení náboženské obce v obvody. 6. Schválení filiální obce na Vyšehradě. 7. Volné návrhy, které nutno podati písemně na farní úřad v Kostečné ulici č. 6 do 7. února t. r. do 12. hod. polední. — Rada starších ČČS Praha I.—VI.

Praha II. Bohoslužby konají se každou neděli o 9. hod. dopol. ve škole ve Vladislavově ul. (přednášková síň). Dne 8. II. pořádá místní výbor ČČS Praha II. přátelský večírek v ČOB, Jeruzalémská ul., s bohatým programem za spolupůsobnosti vynikajících sil a hudebního kroužku. Lístky k dostání u sester a bratří neb v neděli ve škole ve Vladislavově ul. Zveme srdečně.

Z Prahy II. 11./II. přednáší br. Dr. Ed. Neuman v Husově domě o 7½ več.

Náboženská obec církve československé v Roudnici n. L. vykoná v neděli dne 15. února o 2. hodině odpo. v sále Řipu

řádnu valnou hromadu dle čl. 8. ústavy. Rozpočet na rok 1925 a účetní uzávěrka za rok 1924 vyloženy jsou u br. Chaloupky v Roudnici na Rvačově k nahlédnutí členům, proti průkazu legitimace, od 8. do 15. února 1925.

Z Plzně. (Statistický přehled.) V roce 1924 vykonáno 167 křtů, 62 sňatky, 82 pohřby, 145 bohoslužeb, z nichž 91 v Plzni a 54 na venkově. Přistoupilo 547 nových členů, vystoupilo 92, celkový přírůstek 540 členů (průměr 45 členů měsíčně). Zájezdů na venkov k výkonu bohoslužeb, církevních funkcí, nábož. vyučování dětí a přednášek vykonáno 286. Jednací protokol vykazuje 2238 čísel aktů došlých a vyřízených.

Do Prostějova. V neděli dne 8. února pořádá ČČS v Prostějově velkou manifestační schůzi, na níž promluví br. poslanec Ferdinand Prásek, místopředseda Ústřední rady ČČS v Praze a br. ředitel Konrád Sedláček, člen rady diecéšní v Olomouci na téma: 1. Rozluka církví od státu. 2. Boj za rovnoprávnost církví. 3. Za svobodnou školu. Zveme místní pokrokové složky k hojně účasti. — Farní rada starších ČČS v Prostějově.

Náboženská obec ČČS v Nuslicích koná valnou hromadu v pondělí 9. února o 7. hodině večerní v sále sokolovny (budoucího sboru). Pořad: 1. „Našemu praporu“ (píseň č. 15). 2. Zahájení a volba předsedy, místopředsedy. 2 zapisovatelů a 3 členů volební komise pro valnou hromadu. 3. Čtení zápisu z minulých řádných i mimořádných val hromad. 4. Zprávy funkcionářů, rady st. a zástupců pracovních odborů. 5. Volba 6 členů rady st. na 6 let, 2 členů rady st. na zbývající funkční období, 2 přehližitelů účtů, 11 delegátů na církevní sněm a diecéšní shromáždění. 6. Schválení rozpočtu na rok 1925. 7. Stanovení církevní daně pro r. 1925. 8. Volba výborů pracovních odborů: kulturního, sociálního, dramatického a pohřebního a 4 členů stálé volební komise. 9. Volné návrhy a dotazy. 10. Chorál „Kdož jste boží bojovníci“. Účet za rok 1924 a rozpočet na r. 1925 jsou vyvěšeny k veřejnému nahlédnutí na návštěvní tabuli v sokolovně.

Českokobratrský odbor sociální péče v Praze I. pořádá v neděli, dne 8. února, v přednáškové síni u Salvátora, v Praze I., Kostečná 4, přednášku br. prof. Dr. Oberpálčera: „O velkém vůdci dnešní Indie, Ghandim“. Začátek o 17. hod.

Z Vyškova na Mor. Čechoslováci z Vyškova a okolí obrazejí se s prosbou na rady st., aby pomohly nám při budování vlastního stánku „Husova sboru“ ve Vyškově. Učiňte bratři sbírky a zasílejte na radu st. ČČS ve Vyškově. Příjem bude vždy v listu kvitován. Jen takovou cestou je možno začít stavbu a ji dokončit. Prosíme vás: přiložte pomocnou ruku k dobré naší práci!

Do Říčan a okolí! Dramatické sdružení ochotníků v Říčanech sehraje divadelní představení „Pání“ od Abigail Hedy Horákové v hotelu „U labutě“ v Říčanech v neděli dne 8. února t. r. o 19½ (7½) hodině večer, ve prospěch stavby sborového domu ČČS v Říčanech. Bratři a sestry jsou nám vítáni!

Ze Skutče. Mládež ČČS ve Skutči pořádá 8. února 1925 k pětiletému jubileu založení ČČS slavnostní večer v sále „U Potůčků“ o 7. hod. več.

Do Čes. Třebové. Dne 8. února v chlapecké škole v Nádražní ulici o 10. bohoslužby. Odpo. o 14. v Nár. soc. domě přednáška br. Štukbauera o ČČS.

Slavnostní večery na počest 75. výročí narozenin presidenta republiky T. G. Masaryka. Bude konáno pět slavnostních večerů s přednáškami, jež budou zahajovány pěveckými sbory. Slavnostní večery budou konány ve Smetanově síni Obecního domu města Prahy. Prvního večera 27. února účinkuje Pěvecký sbor „Smetana“ a přednáší doc. dr. Kozák na téma „Masaryk-filosofo“. O druhém večeru 3. března účinkuje Pěvecký sbor „Typografia“ a přednáší říd. uč. K. Štěch na téma „Masaryk - vychovatel“. Při třetím večeru 6. března účinkuje „Pěvecké sdružení pražských učitelů“ a přednáší senátor dr. Fr. Veselý na téma „Masaryk - člověk“. 10. března koná se večer čtvrtý. Účinkuje Pěvecký sbor „Křížkovský“ a přednáší rektor Alois Hajn na téma „Masaryk-politik“. 17. března, kdy koná se pátý večer, účinkuje Pěvecký sbor „Slavie“ budou přednáseti: Jaroslav Papou-

šek, dr. Lev Sychrava a Vojta Beneš na téma: „Masaryk-osvoboditel“. — Vstupné, určené k hrazení nejnutnějších nákladů, stanoveno na jednotlivé večery takto: 10 Kč (sedadla lóžová), 6 Kč, 5 Kč, 4 Kč, 3 Kč a 1 Kč. Do předprodeje budou dány vstupenky na celý cyklus a cena jejich bude o 20% nižší nežli u pokladny. — Cyklus jest společnou prací Čs. obce legionářské, Čs. obce sokolské, Čs. o. učitelské. Ústřední rady Čs. církve, Dělnické Akademie, Kostnické jednoty, Sdružení pokrokové demokracie, Svazu DTJ., Svazu nář. osvobození, Svazu osvětového, Ústřední školy dělnické, Ústředního spolku Čs. profesorů, Volné Myšlenky Čs., Zemského ústř. spolku jednot učitelských v Čechách a Ženské národní rady.

Právě vyšel sešit 3.

Chocholouškův JIH I.

Vychází v sešitech po Kč 2.—.

Předplatné na 5 sešitů Kč 10.—, poštou Kč 10.50

„ 10 „ „ 20.—, „ „ 21.—

Složenkou na žádost každému zašleme.

Objednávku vyřídí každý knihkupec jakož i

knihkupectví Tisk. a naklad. družstva ČČS.

Praha II., Krakovská 7.

Naše hnutí.

Z Prahy VII. Dne 22. ledna konal u nás přednášku br. prof. Pešek. Zdůraznil nutnost, aby právo, pravda a spravedlnost byly vždy vůdčími motivy našeho náboženského života, jako byly vaším předkům. Celá ta mnoho-

četná galerie našich duchovních velikánů přešla před pozornými posluchači. Od Milice a Tomy ze Štítého, Husa, Žizky až po Havlíčka br. profesor vykládal, učil a varoval. Přednáška, které byl účasten i br. patriarcha, byla četnými přítomnými vděčně přijata. Příští přednáška bude ohlášena ledky.

Valná hromada nábož. obce v Holčicích Č. konala se 18. ledna. Pořad vyplnila upřímná a srdečná, rovněž tak i přiléhavá přednáška bratra duchovního správce Pokorného, zprávy delegátů valného sněmu a činovníků, konečně volby a volné návrhy. Trvala celé odpoledne, ač jednání bylo věcné a rychle postupovalo. Potěšitelným bylo, že přese všechny těžkosti a svízele, zaplatili jsme dluh a vykazujeme ještě aktivní bilanci a slušný inventář. Děk bratřím a sestrám, kteří se o doplnění jeho starali a starají. Ve školní místnosti, kde scházíme se k bohoslužbám, máme také harmonium a jak pěkně se při něm zpívá. Měli by to všichni bratři a sestry zkusit. Ve valné hromadě sbírali jsme na fond sociální péče, který uložíme do Občanské záložny a budeme na něj také pamatovat, aby bratřím a sestrám vydatnou oporou v neštěstí. Ustavující schůze rady starších měla průběh klidný a práci rozdělili jsme si všichni. Na každého se dostane a možná, že si přijednáme. Vždyť jsme si toho dost uložili.

Náboženská obec ČČS ve Vršovicích uspořádala dne 12. ledna v Národním domě na Král. Vinohradech slavnostní večer na oslavu pátého výročí založení ČČS. Večer začal Smetanou „Modlitbou“, kterou zapěl pěvecký kroužek Jeroným. Po té promluvil br. Zdeněk Bártl o vzniku ČČS a úkolech jejích v národě. Na to zapěl též kroužek Jarošovy „Exulanti“. Následovaly dvě aktovky. Hry byly pěkně sehrány dram. kroužkem peněz. úředníků.

Z Michle Školní děti zahájily letos upisovací akci pro náš Husův sbor. Útočí prosbami na své rodiče, aby pomohli sehnati vdovin halěr na dílo u nás krajně nutné. Dosud bylo to: 20 žáků a 19 žákyň, kteří upsali Kč 975. Učme se od nich, neboť oni mají smysl pro konání povinnosti mnohdy víc než tušíme.

Z Čelakovic. Před několika dny zemřel zde jeden ze zakladatelů našeho sboru, br. Ant. Kalina. Zesnulý, jemuž bylo přes 73 let, byl jak v Čelakovicích, tak v okolí znám a oblíben pro

svoji laskavou a vřelou povahou, své ryzí zásady a svoji pracovitost. Budiž mu zachována čestná památka.

Různé zprávy.

* „Dobročinnost.“ Církvi československé byly od prvopočátku nabídky pravoslavného svěcení srbského nabízeny i peníze. V jihoslovanském státním rozpočtu na rok 1921 bylo dokonce povoleno 1 milion dinarů na ČČS, což činilo tehdy 3 miliony Kč. ČČS z nich nejen ničeho nepřijala, nýbrž uhájila se také akci a propagandě jimi vedené. Ukázkou, jak bylo pracováno, jest následující přípis: „Diecéšní radě ČČS v Olomouci. Na základě plné moci dané mě panem nižším biskupem Dositejem činím slavné diecéšní radě toto sdělení: Dne 25. června 1921 přijal M. Pavlík, tehdejší administrátor církve československé na Moravě od jmenovaného vladyky, jakožto delegáta srbské pravoslavné církve zápůjčku 75.000 Kč (sedmdesát pět tisíc Kč) k účelům moravské části církve čsl. a odevzdal ji tehdejšímu pokladníku k těmto účelům. Půjčka byla kontrahována na základě usnesení výboru ústředního v Praze ze dne 7. května 1921 o stanovisku církve čsl. ke pravoslaví východnímu a p. biskup Pavlík byl ku přijetí této půjčky zmocněn zemskou radou starších ČČS v Olomouci. Půjčka tato byla bezúročná a má býti shora jmenovanému delegátu srbské pravoslavné církve splácena, počínajíc dobou, kdy církev čsl. resp. její oblast spravována z Olomouce začne od vlády republiky čsl. dostávat státní podpory. Výše a termíny jednotlivých splá-

znesvěcený a ztratily moci proti bouřkám a mračnům.

Utichnul pak zase rozhovor mezi muži — jen od lože Rančákova slyšení bylo občas hluboké vydechnutí.

Ozval se zase měštění Patřín a poukazuje k nedůstojným surovým prostředkům, jichž jesuité používají, řekl:

„To vše děje se na podnět Burnáčův. To všechno má na svědomí tento člověk zrozený v městě Táboře z českých rodičů, v Markvarticích u strýce, evangelického faráře Jakuba Jagla vychovaný — toť přece nehynoucí hanba —“

Kysela přisvědčoval kýváním hlavy a Patřín pokračoval:

„A hanba jest i nám, že lotrovství toho špatného člověka a jeho spoludruhů klidně snášíme, že je trpíme a že jim nebráníme!“

Z lože ozval se slabým hlasem kovář Rančák:

„Ano, je to i naše hanba, — ale věřím ve spravedlivého a milosrdného Boha. Věřím, že zkouší, jsme-li hodni jeho milosti — a doufám pevně, že nás neopustí, zůstaneme-li věrni jeho příkázání —“

Rozvážný Kysela poznamenal, že nelze bez dobré přípravy pouštět se s jesuity v zápas a připomenul:

„Víte, přátelé, jak dopadl před třemi lety odboj sedláků Němyčevských. Nešlo jim o nic jiného, než o svobodu náboženskou a propuštění souseda, který na útěku za hranice byl dopaden a uvězněn. Sedláci se vzbouřili, páni poslali na ně mušketýry a byl konec všemu.“

Rančák odporoval opatrnosti Kyselově a radil, aby lid se semкнуł a aby bránil se silami pokud možno soustředěnými, nikoliv rozptýlenými a do-

tuchu, že drahých svých bytostí vícekrát nespátím —“

Hajný Kysela sám utěšoval slovy nejkrásnějšími, jakých byl schopen a nenalézaje vhodnějších, poukázal na biblická slova Jeremiášova: „Pohleďte a vizte, je-li bolest podobná bolesti mé, kterážto jest mně učiněná, jak mne naplnil zármutkem Hospodin v prchlivosti hněvu svého.“

Rančák, kovář, se poněkud uklidnil. Spoluvěznové utichli, aby klid jeho nerušili. Po chvíli slyšány byly kroky z venčí, pak zarachotily dveře klíč a přišel vězný Holub přinášeje vězňům ve veliké míse ssedlého mléka a černý chléb. Patřín pojedl. Pojedl i hajný, jenž byl hladov, ale Rančák se jídla nedotknul a požádal vězného pouze o trochu studené vody, aby zahnal palčivou horkost.

Patřín a Kysela domlouvali Rančákovi, aby se bránil proti vysílení těla a varovali ho, muže čtyřicetiletého, statného, aby odpíráním potravy nevyhrmal schopnost k dalšímu životu — ale Rančák ujišťoval, že hladu vůbec nepocituje, že jísti nemůže a že tělo jeho odepírá přijímání potravy.

Oba spoluvěznové se zamyslili. Nemohli si v hlavách srovnati, že Rančák odsouzen jest mstivou zlobou jesuity k pozvolnému umírání. Hajný Kysela dav průchod myšlenkám dotázal se Patřína:

„A což, ví naše vrchnost o tom, co ti lotři na nás pášou? Proč nechrání nás pan regent, nebo sám milostpán před nelidským jejich týráním a mučením?“

A Patřín odpovídal, že vévodovi Valdštýnovi jde více o vlastní slávu, moc a bohatství, než o blaho lidu poddaného a že pan regent se bojí, aby neztratil důvěry svého pána a pánů jesuitů. Vypravoval o zkušenostech, jichž nabyl v dobách, kdy

tek mají býti určovány od případu ke případu vzájemnou dohodou mezi delegátem srbské pravoslavné církve a správou církve československé v oblasti Moravy. Odvolávající se na shora zmíněnou pís. plnou moc, dovoluji si slavnou diecéšní radu zvát k návrhu na uspořádání zpětného splacení půjčky a vyprošuji si odpověď do konce prosince 1924. S úctou Dr. Vacek, v. r. Adresa: Dr. František Vacek, senátní prezident nejvyššího soudu v Praze IV., býv. Kadetka. — K tomu dokládáme: Půjčka uvedená stala se bez vědomí pražského ústředí církevního. Ústř. rada dozvěděla se o ní teprv z této upomínky. Usnesení t. zv. Ústř. výboru ze 7. května neobsahovalo ničeho o nějakém uzavření půjčky. Nyní vysvětlujeme si také horlivost pí Vackové, která zejména v letech 1921 a 1922 exponovala se v Praze pro pravoslaví až nápadně a tak, že vybočovalo to mnohdy z míry společenských zvyklostí. Ale i postavení upomínajícího zplnomocněnce uvádí na různé myšlenky...

Noblessa a „Za pravdou“. Noblessa a takt nejsou zrovna nejsilnějšími stránkami orgánu moravských pravoslavných. Dávnější nevkusné osobní snižování a urážky br. Dr. Farského byly však předstiženy vulgárním urážením br. Dr. Rost. Stejskala, správce moravské diecése. *Klerikální tisk si to s gustem cituje...* Za celou dobu, kdy bylo ideově s moravským t. zv. pravoslavím zápaseno — a ani nikdy dříve — neotiskl „Zápas“ žádných osobních urážek podobných oněm, kterými „Za pravdou“ s oblibou počívá naše pracovníky. Nejsme na to nijak pyšní, poněvadž je to samozřejmostí, ale „Za pravdou“ a ti,

kdož je píší, by se měli zastydět. Zodpovědnost za svůj orgán nese biskup Gorazd i není-li snad na něm podepsán. A.

Patriarcha cařihradský Konstantin VI. — hlava všech pravoslavných — byl tureckými úřady násilně vystěhován z Cařihradu do Řecka, kde vzniklo nad tímto činem otomanské vlády veliké pobouření. Řecká vláda podala slavnostní protest vládě turecké, ba hodlá se odvolati k mezinárodnímu rozhodčímu soudu v Haagu. Řecko dokonce mobilisuje...

Školní kaple ve Velké Praze. Ve schůzi rady hlav. města Prahy dne 30. ledna konané bylo vzato na vědomí, že nejvyšší správní soud zamítl 2 stížnosti faráře P. Paulyho na Smíchově na rozhodnutí zemského správního výboru v záležitosti propůjčení školních kaplí jednak na Zatlance, jednak v čp. 760 a 980 církvi československé a to první stížnost pro opožděné podání rekursu k zem. správ. výboru, druhou stížnost pak proto, že faráři nejsou legitimováni ke stížnosti z důvodů, že bylo nařikáním rozhodnutím zasaženo do pravomoci církevních úřadů. — Nejsou tedy přeci římsko-katoličtí faráři tak neobmezenými pány všech objektů domněle římsko-katolických, jsoucích v „jejich“ obci, jak to kdysi hlásal pan farář Tylínek na Vinohradech...

Srbská pravoslavná církev vzdala se zasahování do poměrů náboženských v Podkarpatské Rusi? Podle bělehradských listů biskup Dositej odjíždí na agitační cestu do Ameriky. Tím nepřímo potvrzena jest dřívější zpráva, že nedávny sobor srbské hierarchie ve své většině postavil se proti další akci Dositejově v Československu. Jak známo, měl býti na tomto soboru jmenován administrátor nížského biskupství, kdežto biskup Dositej měl býti trvale delegován na Podkarpatskou Rus. Že k jmenování tohoto administrátora nedošlo, zdá se býti církevním kruhům novým důkazem, že sobor srbské pravoslavné církve ne-

mínil spory o jurisdikci v Podkarpatské Rusi zvyšovati konflikt s ekumenickým patriarchátem a jinými autokefálními pravoslavnými církvemi. — („Republika“.)

K vydání paměti presidenta republiky. Na paměti presidenta Masaryka došlo asi 20.000 subskripčních přihlášek. Vydání bude o něco opožděné. Úvahové části, určené do posledních kapitol díla, autor znovu rediguje.

Paní Lotynka, které válka odzváněla umíráčkem, podivuhodně se v čs. republice vzpamatovala a těší se všeobecné pozornosti. Nalichla se a dostala jiné jméno — říkají jí dnes třídni loterie. Začala svou bohumilou činnost 1. července 1919 a do 31. prosince 1924 dobyla těchto čistých zisků:

1. tř. lot. v r. 1919	1,964.340 Kč
2. tř. lot. v r. 1920	3,359.725 Kč
3. tř. lot. v r. 1920	4,597.852 Kč
4. tř. lot. v r. 1921	5,033.698 Kč
5. tř. lot. v r. 1921	5,844.495 Kč
6. tř. lot. v r. v r. 1922	6,841.652 Kč
7. tř. lot. v r. 1922	10,728.858 Kč
8. tř. lot. v r. 1923	11,482.447 Kč
9. tř. lot. v r. 1923	11,904.00 Kč
10. tř. lot. v r. 1924	12,499.200 Kč
11. tř. lot. v r. 1924	13,094.360 Kč

Uhrnem prohráli výherchtiví téměř 90 (!!) milionů Kč. Na oltář hlouposti víc než dost.

„Konec světa tohoto“ jest název knížky, vydané nákladem „Křesťanského spolku mladíků“ v Praze. Má to býti „několik biblických studií o posledních událostech, které přijít mají“. Autoru se jeví druhý příchod Páně v konkrétní budoucnosti. Na doklad, jaké zmatky může vnést v duše prostých věřících podobný formalistní biblicista stůjž zde jen jedno místo. Výklad onoho: „Mrtví v Kristu vstanou nejprve“ (1. Tess. 4, 14.) zní u pana Mc Conkeye (knihy je překlad z angličtiny) takto: „První událost při příchodu Páně bude zmrtvýchvstání zesnulých v Kristu. To

sloužil ve vojsku Waldštýnově a slyšel různé zprávy o tom, co u dvora vévodova se dělo. Pak vypravoval o sobě, že byl v bitvě poraněn do nohy, že schromnul a pak byl ze služby vojenské propuštěn. Vrátil se domů, do Jičína, započal zelenáříti, když mu strýc odkázal domek za Cidlinou, kdež vévoda založil Nové město jičínské.

„Jak své zelinářství opatruješ? Teď v létě bys měl zalévat a zde nesedět!“ poznamenal hajný a slyšel hned k ledabylé své otázce žertovnou odpověď Patřínovu, že raději by časně z rána vstával, vody čerpal a zeleninu zaléval, nežli ve věži čas nečinně trávil a Patřín skoro jako na svou omluvu připojil vysvětlení, že si z vojenské služby přinesl trochu prostorekosti a když panstvo zakládalo na Novém městě nový kostel, vyslechnul prý kázání jezuitské a pak si odlehčil slovy nahlas pronesenými, že proti jesuitům nelze slovy se brániti a že zapotřebí vzít na ně do rukou klacek. Patřín vykládal pak, že byl zatčen, že kostelník Bernášek proti němu svědčil, že již od měsíce března jest tu vězněn a omluvil své jednání a provinění slovy:

„Ti naši biskupové a kněží stále káží o smíru, shovívavosti i o lásce k bližnímu, třeba byl našim nepřitelem, ale jesuité káží jen výboj a násilí. Opa-kuji, co jsem řekl a proč jsem vězněn: Klacek, klacek na ně! Ale tomu náš lid nechce rozumět — to je naše největší neštěstí!“

Pak pokračoval Patřín rozohněn nenávistí proti jesuitům:

„Když jsem se vrátil z vojny a slyšel, co ti dravci tu provádějí, nezdržel jsem se a odsuzoval jsem veřejně jejich činnost.“ Naslouchajícímu Kyselovi vypravoval pak, co byl zvěděl mezi lidem, jakým násilím vykonávána jest protireformace. Zástupy

lidí svolávány jsou k hejtmanovi a vyslýchány, chtě-li k nařízení vrchnosti přestoupiti k jednuškám, čili nic. Kdo povolným, je vpuštěn do jedné jizby, kdo zatvrzelým, do jizby jiné a odtud dopravován na hrad Veliš, nebo do městské věže.

„To nám všechno známo,“ potvrzoval hajný a dodal:

„My sami, kteří zde travíme už ve věži, na sobě zkoušíme zlobu těch, kdo jménem Ježíše Krista se ohánějí, ale lásky k bližnímu v srdcích nemají!“

Patřín pokračoval v žalobách vypravuje, kterak měšťan Václav Hřmet přibit byl jazykem ke sloupu na náměstí, poněvadž prý se rouhal panně Marii, kterak Dorota Menšíkova vyskočila oknem a zabila se, Kateřina Halánková se oběsila aby unikly jezuitskému stíhání a donucování k přestoupení.

„A děti Rýrovy,“ podřekl se hajný Kysela, „prchaly odtud, jak mně se svěřily, proto, poněvadž byly nuceny chodit k jesuitům do školy.“

Patřín dotazoval se po rodině Rýrově, o níž známo bylo, že spřízněna jest s rodinou regenta Stablovského, a zvěděl, že otec jejich byl ve veliké nenávisti u členů řádu jezuitského a když jednou blesk zapálil mu stodolu, že jesuité prohlásili požár za trest boží, poněvadž měšťán Rýr svázal o žních v zasvěcený svátek obilí. Pak hovořili spoluvězňové o různých jiných jezuitských intrikách a šale-ních. Kysela, dobře obeznámený o věcech, jež se přihodily, vypravoval, že mrtvola paní Klatovské, paní ze vzácného rodu, byla na rozkaz jesuitů vykopána z hrobu na hřbitově sv. Jana, že katu nařízeno bylo, aby hlavu sfal a spálil, poněvadž ubohá paní prý se oběsila a manžel tajně ji odřízl a počestně pochovati dal. Tím byly prý katolické zvony

předěje proměnění a zachycení živých. Z největších tří divů Božích, to se stane neprvé. Jásot radostného vítězství nad smrtí je v slovech: „Mrtví v Kristu vstanou!“ Těla v kterých jsme žili, milovali, trpěli a sloužili, v nichž hřích znetvořil obraz Boží; ta těla, která byla stánkem, v němž naši milí mezi námi se pohybovali a která konečně složena byla do temného hrobu; těla, na nichž smrt dokonala své děsné, zdánlivě konečné vítězství — ta těla vstanou! Nezadrží je pochybnosti pochybovačů ani posměšky materialistů ani moci pekla. „Toto porušitelné obleče neporušitelnost.“ Temnota je sice zahálila, chladné ráme země je obejmulo, draví červi v nich kořistili — ale ona vstanou!“ —

I litujeme, že na podobné knihy má dnes vydavatelstvo zbytečné peníze. Nový důkaz, že nekritické přijímání biblických textů vede k nejtěžšímu absurdnostem!

Francie přerušuje styky s Vatikánem! Herriotova vláda levého bloku, podporována francouzskou stranou sjednocených socialistů, dosáhla velikého vítězství ve schůzi poslanecké sněmovny dne 2. t. m. Po tuhém zápase usnesla se sněmovna, aby předložený rozpočet ministerstva zahraničí nebyl vrácen rozpočtovému výboru k provedení změny v tom smyslu, že by doň byla zařaděna položka na vyslání u Vatikánu, která tu byla škrtnuta. To znamená, že Francie zrušila své zastoupení u Vatikánu. Za vsunutí této položky do rozpočtu přimlouvali se řečníci Poincaréovy pravice. Debata byla velmi hlučná. Vládě vytýkáno mimo jiné, že jí jde pouze o splnění slibu, daného 11. května voličstvu a že pozapomíná na zájmy země. Pozorně vyslechnuta byla zejména obsáhlá řeč poslance Leyguesa. Bývalý ministerský předseda nastínil ve své řeči vývoj styků mezi Vatikánem a Francií, a dokazoval, že zastoupení u Vatikánu odpovídá dějinnému vývoji od Velké revoluce. Po něm promluvil ministerský předseda Herriot, který pravil, že francouzská politika jest nade všemi význámi. Vláda nebude činiti příkoří jednotlivým náboženstvím při vykonávání jejich kultu, nesmí se však zapomínati, že ve Francii jsou též protestanté, židé a volní myslitelé. Jedná se o důležitou otázku, při jejímž projednávání sněmovna musí býti prostá vlivu vášní a snad i fanatismu. Vláda jest proti vrácení rozpočtu komisi. Sněmovna po 9. hodině večerní hlasovala nejprve o návrhu, aby v rozpočtové debatě bylo druhého dne dop. pokračováno. Tento návrh byl schválen. Pak se hlasovalo za značného vzrušení podle jmen o návrhu (k němu se přidala vláda, připojivši k němu otázku důvěry), aby čl. 9. rozpočtu ministerstva zahraničí nebyl vrácen rozpočtovému výboru. Tento návrh byl přijat 314 proti 250 hlasům. Tím Francie zrušuje velvyslanectví u Vatikánu. Výsledek hlasování schválen byl levicí hlučným potleskem a voláním: „Ať žije republika!“ Církev československá v dohodě s Čsl. obcí legionářskou a celým pokrokovým souručenstvím zasílá Herriotovi pozdrav a děkovný telegram. Také obě čl. strany socialistické usnesly se na pozdravném telegramu.

Výstražný dokument. Americký badatel Dugdale popsal potomstvo rybáře, který žil ke konci 18. století. Rybář byl mohutného těla, ale velkým pijanem. Bylo pozorováno sedm pokolení se 709 potomky. Z nich bylo: 174 nevěstek; 77 zločinců (12 vrahů); 64 potomků žilo v chudobinci; 142 bylo odkázáno na veřejnou podporu chudinskou; 85 trpělo chorobami zvrhlosti. V pátém koleně byli již všichni potomci ženského pohlaví nevěstkami a všichni muži zločinci. Během 75 roků způsobila tato alkoholem degenerovaná rodina státu

výlohy několika milionů dolarů. A čím byl život pro ně i pro společnost?

Ne. Ve „Volné myšlence“ projevono bylo ohehdy domněni, že ČČS přikloní se dříve nebo později ke směru „V. M.“. Z tohoto projevu velké plesání v arcibiskupském „Čechu“, který se zajiká uspokojením, že měl pravdu, když nám vytýkal racionalistický athelismus atd. Abychom zbytečně neblouznili na žádné straně, prohlašuji, že mně nestačuje ani starocírkevní bůh Otec s dlouhými vousy, ani pojem všehomíra bez Boha. Proto byla založena ČČS, jejížto cesta budoucí jest pověděna dosti zřetelně usneseními prvního sněmu církevního z r. 1924.

V Praze 3. února 1925.

Dr. K. Farský.

Která? Pobělohorský jezuitismus počal pracovat energicky na vytvoření t. zv. *marjánského kultu*. Lidé ztratili Boha a našli bohyni Marii... Byla doba slavných poutí, kdy v neumělé sošce bylo viděno náboženství... Čirý fetišismus! Ale nyní která? Stará Boleslav? Svátá Hora? Či Panna Maria Pasovská v Hájku? Či pověstná Marie Vítězná, která pomohla Ferdinandovi na Bílé Hoře? — „Havlíček“ nedávno přinesl pěkný seznam různých Panenek Marií, kde v kapličkách, chrámech, soškami a obrazy byla ctěna ta, která byla Ježíšovi vznešenou matkou a která se stala bezduchým fetišem. Řada těchto protireformačních Marií je dlouhá; Hrádecká u Vlašimě specialisovala se hlavně na léčení šílenství; škapuliřská Marie Makovská u Příbramě, opatrovaná karmelitány, dělala povážlivou konkurenci Svatohorské; známé Marii na Vršíčku u Rokycan, pomáhající od moru; Marii v Družci a Tuřanskou, objevené Martinici, Marii Kulmskou, Kinsberskou, Sorgskou, Ročovskou, Bezdězkou, Chorušickou, Křešickou, Filipovskou, Bohosudovskou, Krupskou a Kostomlatskou, Kvinovskou, Račickou, Haindorfskou, Boskovskou, Českokamenickou, Chlumskou, Novopackou, Heřmanickou, Kocleřovskou, Dobrušskou, Rokolskou, Lysohorskou, Homolskou, Vojslavickou, Přeloučskou, Sopotskou, Knířovskou, Smiřickou, Roztěžskou, Drahovskou; slavnou Klokotskou, skákavou Bechyňskou, rozštípanou Sepekovskou; Římovskou, Hosířskou, Kájovskou, Skočickou, Chlumeckou, Klatovskou, Nišovskou, Strašickou, Zbýnickou, Lnářskou, Hvožďanskou, Svatoňovskou, Lounskou, Podsrpskou, Doudlebskou, Svatokamenickou a jiné a jiné... — Výběr byl bohatý...

Co do oslavného životopisu nepatří. V roce 1922 slavil kterýsi spisovatel 60letí života. Redaktor K. Čvančara k tomu výročí „uvil jubilejní kytičku“ a tam na str. 47 v líčení jeho životopisných dat po válce čteme: „Na žádost klerikálů byl z církevního oddělení odstraněn a dána mu dovolená. Stalo se tak 15. září r. 1920. Dne 15. února 1921 (tedy po 5 měsících — pozn. naše) přidělen byl odboru osvětovému a dán do oddělení literárního. Ale až do počátku října 1921 nebyla mu přikázána žádná práce, takže od 15. února do 4. října seděl v ministerstvu nečinně... (tedy ještě 8 měsíců — pozn. naše). — Na definitivního odbor. radu v VI. hodn. třídě za 13 měsíců práce trochu málo... K.

Bídácká spekulace s hladem. Světem jde nové hoře a zlo. Ve všech dílech světa rozpoutala se pustá spekulace obilím, a kapitalistický svět vrhl se na zubožené lidstvo, aby jeho životní úroveň snížil a z jeho strádání a hladovění si nakupil nové bohatství a moc. Tyto dny v Americe rozpoután šílený tanec spekulace obilím. Vystupují do popředí spekulanti, kteří mají ve svých skladištích miliony hektolitřů pšenice, pro něž lidstvo trpí a strádá. Zásoby ty jsou nashromážděny a čekají na dobu, kdy nedostatek obilí dostoupí takové výše, že se budou moci diktovat sebe nemožnější ceny. V Chicagu velkospekulant Arthur Cutter vlastní 14 milionů bushelů (5 mil. hl) pšenice a prohlašuje, že z toho nyní nevydá ani zrna. Spekulace chicagská je překonána ještě více

v Argentině a stěhuje se odtud přes Anglii do Evropy. Kanada se již brání spekulaci Spojených států, zabavuje zásoby a zavádí nucený obchod. Žravost cizozemské spekulace je podnícena nákupem obilí pro Rusko, jež dle jedné verze chce tím čelit novému hladu v Rusku, dle druhé si připravuje zásoby pro svou rudou armádu a její dobytelské plány. Vliv této cizozemské spekulace jeví velmi neblahé účinky i u nás. Ceny obilnin na plodinné burse rostou ustavičně a mouka již dokračuje 5 Kč za 1 kg. Ceny chleba stoupají v celé Evropě. Ve Vídni jak v Londýně, jak u nás... Spekulantův hyenismus se chystá slaviti orgie... Pomůže vláda?

Nejdůraznější argument paciismu. Dle úředních odhadů stouplo národní jmění Ameriky od r. 1912 do roku 1922, tedy za pouhých 10 let o — 72.2%! Zatím co Evropa vysilující válkou chudla a řítila se do jejího propasti úplné hospodářské katastrofy, Amerika bohatla víc než rekordním tempem. Dopustíte novou válku a — Evropa se ocitne celá v kapse Ameriky a stane se její kolonií. Již dnes jsou evropské velmoci i menší státy poplatny těžkými miliardami zámořskému sousedovi, jak by tedy tomu bylo potom. A.

Zbytečný poplach. Venkov se v poslední době znepokojuje poplašnými zprávami o jakýchsi měnových reformách a o výhodnosti ukládati svoje úspory místo v peněžních ústavách v realitách. Ty samozřejmě rychle stoupají a tím jsou zavineny zbytečné ztráty ve prospěch pozemkových makléřů. Ba, někteří spekulují honem s bursovními papíry... Zbytečný poplach vznikl z pověsti o ustanovení Cedulové banky. Ta však pouze převezme funkce dosavadního Bankovního úřadu i s naší měnou. Na žádnou reformu měny se nepomýšlí.

Ve vinohradském „Demokratu“, orgánu strany národně-demokratické uveřejněn je vřele psaný článek br. Aloise Kučery o pětiletí čl. církve a o zřizování našich biskupů a svěcení kněží. Článek tento vykoná jistě dobře svůj úkol mezi čtenáři „Demokrata“. — Rádi kvitujeme. L.

Číslice ze světové války. Jak oznamuje „Temps“, byly zjištěny dotazem úřadu práce následující číslice, osvětlující množství vojska i počet padlých a zemřelých. Celkový počet bojujících činil 70 milionů: z toho postavili do pole Rusko 15 milionů, Německo 13, Rakousko-Uhersko 9, Francie skoro 8, Anglie asi 6, Itálie 5½ a Amerika asi 4 miliony. Procentuálně bojovalo z mužského obyvatelstva: Francouzů 40.8 proc., Němců 39.6 proc., poddaných Rakouska-Uherska 34.6 proc., Italů 31.5 proc., Angličanů 24.2 proc. a Američanů 8.4 proc. Mrtvých a pohřešovaných měly: Německo 2 miliony, Rusko 1.7, Rakousko-Uhersko 1.5, Francie 1.4, Itálie 750.000, Anglie 744.000, Amerika 68.000. Obětí války se tedy stalo z mužského obyvatelstva: Francouzů 10.5 proc., Němců 9.8 proc., poddaných Rakousko-Uherska 9.5 proc., Italů 6.2 proc., Angličanů 5.1 proc. a Američanů 0.2 proc. Raněných měly: Německo 1.7 milionu, Francie 1.5, Anglie 900.000 mužů, Itálie 800.000, Rusko 775.000, Amerika 157.000. Raněné vojáky z Rakousko-Uherska „Temps“ neuvádí.

(Zasláno.)

Bratské.

Radě starších církve československé

v Sázavě!

Vzdáváme vroucí dík všem bratřím a sestrám, br. duchovnímu Zemanovi v Benešově, všem přátelům a známým, kteří našeho drahého tatíčka a dědečka Jana Procházku z Benátek, na poslední cestě vyprovodili.

Vážení a drazí bratři, vaše upřímná soustrast, laskavost a ochota projevená jak při průvodu, tak i u hrobu, nemůže námi býti nikdy zapomenuta. Budeme váš upřímný zájem i vaše slova, kterými snažili jste se zmírniti naši bolest, chovati ve svém srdci jako nejkrásnější vzpomínku bratrské lásky a pochopení. Věříme pevně, že jen láska bratrská dovede nás k vytouženému cíli a osvobodí nás tak tíživých pout!

Jméнем pozůstalých:

Jan Procházka, Praha XII., 1103.

Listárna redakce.

Královo Pole. Sdělení o pohřebním fondu nelze uveřejnit, poněvadž má pouze lokální význam. Nad to redakce ani po věcné stránce nesouhlasí se zaslanou zprávou. Členy mimo příslušníky obce nelze přijímat a pouhé zvýšení zápisného (poměrně nepatrné) nevyvažuje risiko pro mladší členy. Pohř. br. nemá býti sice podnikem výdělečným, ale musí býti vedeno tak, aby poskytovalo stejných výhod všem. — Neznámému dopisovateli z Vinohrad, který nás upozornil na výstřižek z „Pr. Tagblattu“ dík.

Oprava chyby tisku. V básni Ludvíka Láta „6. I. 1925“ bylo v předposlední řádce vytisknuto „vždy“ místo „vždycky“, čímž porušen rytmus.

Bohdan Metyš v Litomyšli.

Továrna na autokaroserie.

Výroba karoserií pro všechny typy automobilů. Zastoupení největších automobilových závodů světa FORD v Americe. Prodej všech druhů osobních vozů s evropskou karoserií, nákladních, traktorů i Fordsonů.

VARHANY

všeho druhu dodává, opravy a ladění provádí se zárukou levně

Karel Urban,

stavitel varhan

Praha III., Řižní 441.

Elektrická čerpadla vzduchu.

Vlastní výroba kovových píšťal.

Rozpočty na požádání zdarma a franko.

Váženému bratru

Arnoštu Matesovi,

řezníku v Žižkově, Husova tř. 55.

Vážený bratře, děkujeme Ti co nejvřeleji za Tvoji námahu a obětavost, s jakou jsi nám 31. t. m. u bratra Rejzka v Havlíčkově ulici, umožnil veliký čistý výtěžek ve prospěch postavení Žižkova sboru.

Sesterské sdružení ČČS v Žižkově.

Klubovky,

patentní pohovky a křesla k rozložení pro lůžka v prvotřídním provedení.

Jediná speciální výroba tohoto druhu
F. Walner, čalounictví, Praha II., Smečky 8-10.

Sestry! Šaty — ples. toal. — kost. i pláště, též pro dívky zhotoví Vám dle nejnov. módy vkusně a levně
M. VODICKOVÁ, dámská krejčovná,
Nusle, Břetislavova ul. č. 10.
(Též přijme učednici.)

Jakékoliv zaměstnání

(sluha a pod.) hledá bratra a prosí o laskavé nabídky přímo na adresu J. JOS. JANOUŠEK, Vinohrady, Mánesova ul. 59 u p. Mádlu.

NÁBYTEK

ve vzorném provedení Vám dodá

LAMBERT VRÁNEK, truhlář,
Praha VII., Kamenická 12.

Plaaky, pletené moderní vesty, kabáty, punčochy všech odstínů, hodící se k šatům i obuvi nabízí
Šobova pletárna, Karlín, Královská 18.
Náhradní chodidla k punčochám Kč 3.50. Připletání.

Taláry, barety

pro P. T. duchovní. — Veškeré panské oděvy v levném a moderním provedení u fy
Karel Zeman, Praha VII., Heřmanova ul. 1168-26.

BRATRŮM A SESTRÁM!

Čištění, opravy a přestavování kamen a sporáků provádí za ceny mírné bratr

FR. KRATOCHVÍL,
závod kamnář., Praha I., ul. Karol. Světlé 7.

Josef Kovanda a spol.,

závod pro zařizování plyno- a vodovodů a rourové kanalizace,

Praha I.-184, Karlova ul. 12 a Anenská ul. 9.
Provádí veškerá zařízení tohoto oboru jak pro jednotlivé byty, tak pro celé budovy v provedení co nejdokonalejším. Zejména všechny druhy lázní, klosetů, výlevků, umyvadel atd. — Rozpočty a plány zdarma. Opravy odborně a levně.

Bratr 30 letý

lepší řemeslník, mající na hotovosti 10.000 Kč, rád by se seznámil s dívkou od 18—25 let, vládnoucí přiměřeným věnem 10—15 tisíci, případně výbavou nábytku. Žádoucné pokud možno příslušnice československé církve. Jen vážné nabídnutí s podobenkou, která se vymění neb vrátí pod zn. „Spokojený život“ do adm. t. 1.

Krásná knihovna

jest nejlepší ozdobou Vašeho bytu a cennou památkou pro Váš život a proto obraťte se na firmu **VILK A KARÁSEK, Praha I., Melantrichova 17,** telefon 237, která Vás vkusnou a levnou vazbou mile překvapí.

Pište svoje povinnosti a kupujte u svého stoupence.

Žádný krám! Žádná reže!
Telefon č. 8753/VI.

**Zlato - Stříbro - Hodiny
Škna - Látky - Bílé zboží**

dodá Vám nejlevněji

JOSEF A ANNA

ČERMÁKOVÁ,
Praha VII.,
Heřmanova ulice číslo 25 — I. posch.

Hojný výběr:

řetězů, náramků, náušnic, prstenů, náhrdelníků, jehlic, knoflíků, medailonků, pouzder, jídelních příborů a hodin všech druhů a značek. Staré zlato a stříbro kupují za nejvyšší ceny.

pánských a dámských látek na šaty i pláště, zefírů, flanelů, damašku, kartounů, hedvábných látek, batistů, dámských a pánských punčoch, koberců, voskového plátna atd.

Též na mírné splátky.

Varhany a harmonia

vyrábí a v nejlevnějších cenách dodává firma **Václav Poláček, Rychnov n. Kn.** Elektrická čerpadla vzduchu pro varhany. — Rozpočty a návrhy na požádání. — **Doporučení:** Pan V. Poláček, stav. varhan v Rychnově n. K. provedl nám 10rejstříkové varhany pneumatické k naší plné spokojenosti za cenu opravdu mírnou, pročež jej br. radám st. doporučujeme. Za radu starších ČČS v Holohlavech, Č. Brebis, farář, t. č. jednatel.

Konkurs

na místo zatimního systemisovaného katechety

čsl. náboženství pro obecné a měšťanské školy v Olomouci. Obsadí se 1. březnem 1925. Požitky jsou jako u učitelů měšťanských škol. Přihlásí-li se katecheta k výpomoci v duchovní správě olomoucké, bude mu rada starších za tuto výpomoc vypláceti měsíční remuneraci Kč 200.—

Žádosti buďte podány radě starších ČČS v Olomouci-Komeniu.

**Ing. A. M. Havel, Praha II.,
Havlíčkově nám. číslo 24.**

projektuje veškeré

stavby pozemní.

Porady ve věcech stavebních.

ASTMA, astmatické záchvaty

podařilo se mně úplně omezit a téměř úplně vyléčit po pětiletém utrpení, takže úplně zmizel y. Levně, příjemně a naprosto jistě léčení, žádné jedy, žádné injekce. Postup, jak jsem si počínal a tím způsobem poradiv, i desítky těžkých astmatiků zachránil před utrpením, vyléčil jsem v brožurce, kterou zasílám za náhradu tiskových výloh a poštov. Kč 3.— ve známkách. Adresa: **JOSEF RAK,** em. řed. Jevíčko, Morava.

Kandertovy lázně parní a vanové

Praha II., Revoluční třída 30,

otevřeny jsou denně od 8 hodin ráno do 20 hodin večer. Parní lázně v úterý a v pátek vyhrazeny dámám.

ÚSTŘ. TOPENÍ A VĚTRÁNÍ

všech soustav provádí odborně:

ING. V. NĚMEC,

Praha V., Břehová ulice č. 3.

Telefon: 30.216.

Sňatky.

Křtiny.

Autodoprava osobní

Ant. Svoboda

Karlín, Vinohradská 17.

Telefon 4945.

Pohřby.

Plesy.

